

# ผลงานริเริ่มของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ระหว่างกรกฎาคม ๒๕๖๒ – พฤษภาคม ๒๕๖๕

## สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีการจัดโครงการและกิจกรรมต่างๆ จำนวน ๑๘ โครงการ ดังนี้

**๑. โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน** โดยเน้นการบูรณาการกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชนที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เพื่อให้ความช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางแบบพุ่งเป้า โดยมีสมุดพกครอบครัวเป็นเครื่องมือในการวางแผนพัฒนาครัวเรือนทั้ง ๕ มิติ ได้แก่ ด้านสุขภาพ ความเป็นอยู่ การศึกษา รายได้ และการเข้าถึงบริการรัฐ โดยการใช้ข้อมูลจากระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP) บูรณาการร่วมกับฐานข้อมูลของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และการสำรวจข้อมูลเพิ่มเติม โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้บันทึกสมุดพกครอบครัว จำนวน ๒๔,๔๖๖ ครัวเรือน การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวน ๑๑,๖๕๔ ครัวเรือน การช่วยเหลือเบื้องต้น จำนวน ๑๑,๓๘๕ ครัวเรือน การช่วยเหลือซ่อมแซมที่อยู่อาศัย จำนวน ๓,๓๕๙ ครัวเรือน และการช่วยเหลือส่งเสริมประกอบอาชีพ จำนวน ๘๒๕ ครัวเรือน นอกจากนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีการสำรวจข้อมูลครัวเรือนเปราะบางเพิ่มเติมอีก จำนวน ๑๕๒,๓๘๕ ครัวเรือน การจัดเก็บสมุดพกครัวเรือน จำนวน ๓๕๙,๘๓๗ ครัวเรือน การให้ความช่วยเหลือ จำนวน ๓๕๘,๗๙๒ ครัวเรือน

**๒. โครงการศูนย์ช่วยเหลือสังคมตำบล** มีการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือสังคมตำบลแล้วทั้งสิ้น จำนวน ๖,๙๓๘ ศูนย์ ใน ๗๖ จังหวัด เพื่อยกระดับศูนย์ต่าง ๆ ในระดับพื้นที่ให้เป็นศูนย์ช่วยเหลือสังคมตำบล เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานในการให้บริการแก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายทุกช่วงวัยในทุกมิติแบบองค์รวม ซึ่งประชาชนได้รับบริการจากศูนย์ช่วยเหลือสังคมตำบล จำนวนทั้งสิ้น ๒๑๐,๕๒๒ ราย และมีครัวเรือนเปราะบางที่ได้รับบริการจากศูนย์ฯ จำนวนทั้งสิ้น ๒๓,๗๕๖ ครัวเรือน นอกจากนี้มีโครงการศูนย์ช่วยเหลือสังคมชุมชน ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ๕๐ เขต ซึ่งดำเนินการแล้วทั้งสิ้น จำนวน ๓๗ ศูนย์ ในเขตทวีวัฒนา สวนหลวง และบางคอแหลม

**๓. การช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมกรณีฉุกเฉิน** จำนวน ๑๓๙,๒๗๒ ราย ให้ได้รับบริการสวัสดิการสังคม และได้รับความช่วยเหลือคุ้มครองบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าได้อย่างทันท่วงที ซึ่งมีการดำเนินการเงินอุดหนุนเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมกรณีฉุกเฉิน ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ จำนวน ๔,๑๔๔ ราย รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น ๘,๒๙๐,๐๐๐ บาท

**๔. การให้การช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมผ่านช่องทางของศูนย์ช่วยเหลือสังคม** (สายด่วน พม. ๑๓๐๐ ทั่วประเทศ รับเรื่องราวร้องทุกข์ ๒๔ ชั่วโมง) มีการร้องเรียนร้องทุกข์ผ่านศูนย์ช่วยเหลือสังคม สายด่วน ๑๓๐๐ โดยสถิติตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ - ๑๗ เมษายน ๒๕๖๕ จำนวนเรื่องทั้งหมด ๖๙๕,๑๑๕ กรณี

๕. การช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ครอบครัวของผู้ได้รับผลกระทบฯ ที่ได้รับการช่วยเหลือเยียวยา จำนวน ๒๓,๐๓๐ คน เป็นเงิน ๓๕๑,๐๓๐,๐๐๐ บาท

๖. โครงการเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชย ให้แก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน ๖,๖๖๓,๔๐๑ ราย ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓ เป็นจำนวนเงิน ๑๙,๙๙๐.๒๐๓ ล้านบาท

๗. การสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ไปสู่การปฏิบัติ และมุ่งมั่นเพื่อยกระดับสู่ Tier ๑ โดยดำเนินการโครงการสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อการต่อต้านการค้ามนุษย์ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร มาตรการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ไปสู่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายทางสถานีวิทยุและโทรทัศน์ สื่อออนไลน์ หนังสือพิมพ์มิติน และเว็บไซต์มิตินออนไลน์ จำนวน ๑๙๙ ครั้ง รวมทั้งคลิปวิดีโอทางสื่อ Social Networks จำนวน ๒๐ คลิป นอกจากนี้มีโครงการผลิตและเผยแพร่ภาพยนตร์โฆษณาณรงค์ประชาสัมพันธ์ต่อต้านการค้ามนุษย์ในกลุ่มประเทศ CLMT จำนวน ๘๐ ครั้ง โรงภาพยนตร์ จำนวน ๑๐ ครั้ง และทีวีดีภาพยนตร์โฆษณาฯ ไปยังหน่วยงานต่างๆ จำนวน ๕๐๐ แห่ง

๘. โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างเครือข่ายแกนนำสตรีและการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เครือข่ายแกนนำสตรีในระดับพื้นที่ภาคเหนือ ๑๗ จังหวัด จำนวน ๒๑๕ คน มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

๙. โครงการ “รวมพลังเยาวชนไทย ต้านภัยการค้ามนุษย์” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เครือข่ายเด็กและเยาวชนใน ๗๖ จังหวัด จำนวน ๒๘๐ คน มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง และป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ในระดับพื้นที่

๑๐. โครงการ “รวมพลัง อพม. ต้านภัยการค้ามนุษย์” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ใหม่ และเจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดใน ๗๖ จังหวัด จำนวน ๓,๐๗๘ คน มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง และป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ในระดับพื้นที่ โดย อพม. สามารถเป็นแกนนำระดับพื้นที่ในการให้ความรู้ ช่วยเฝ้าระวัง และแจ้งเบาะแส และช่วยประสานงานในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ร่วมกับหน่วยงานระดับพื้นที่

๑๑. โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน เพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ระดับพื้นที่ (ปีงบประมาณ ๒๕๖๔) สภาเด็กและเยาวชนจังหวัด เครือข่ายเด็กและเยาวชน ครู และเจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด จำนวน ๓,๘๗๒ คน มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ และมีส่วนร่วมในการเป็นเครือข่ายเฝ้าระวังปัญหาการค้ามนุษย์ในระดับพื้นที่ทั้งในชุมชนและสถานศึกษา

๑๒. โครงการเด็กและเยาวชนรู้เท่าทันภัยการค้ามนุษย์ออนไลน์ (ปีงบประมาณ ๒๕๖๔) เด็กและเยาวชน ครู/อาจารย์ จำนวน ๔๔ จังหวัด ๒,๒๕๖ คน สามารถเป็นเครือข่ายเฝ้าระวังปัญหาการค้ามนุษย์ออนไลน์ในระดับพื้นที่ทั้งในชุมชนและสถานศึกษา

๑๓. โครงการการพัฒนาประสิทธิภาพกลไกการพัฒนาสังคมไทยในต่างประเทศของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ กลไกการพัฒนาสังคมไทยในต่างประเทศของ พม. มีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้

กลุ่มเป้าหมายในต่างประเทศของ พม. สามารถเข้าถึงความมั่นคงของมนุษย์ มีหลักประกันทางสังคมทุกด้าน และเป็นการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

**๑๔. โครงการศูนย์บริการวิชาการพัฒนาสังคมและจิตสวัสดิการสังคม** เป็นการถ่ายทอดความรู้งานวิชาการด้านการพัฒนาสังคมและจิตสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ รวมถึงมีหน่วยเคลื่อนที่ทางวิชาการเพื่อให้บริการทุกหน่วยงาน บริการทุกกลุ่มเป้าหมาย ในความรับผิดชอบของ พม. และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง โดยมีการจัดทำพื้นที่ปฏิบัติการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ Social Lab, CSR และการถอดบทเรียนการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม R๒R ทั้งหมด ๑๓ เรื่อง KM ทั้งหมด ๔๔ เรื่อง SL ทั้งหมด ๗๖ เรื่อง จัดอบรม ทั้งหมด ๓๑ หลักสูตร และออกหน่วยบริการวิชาการ ทั้งหมด ๑๐๒ ครั้ง

**๑๕. โครงการขับเคลื่อนการบูรณาการการโครงการด้านสังคมในระดับพื้นที่** เป็นการศึกษาวิจัยพัฒนางานด้านวิชาการที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สถานการณ์ สภาพแวดล้อมเพื่อคาดการณ์แนวโน้มสถานการณ์ทางสังคมและผลกระทบต่อสังคมกับพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย สนับสนุนส่งเสริมด้านวิชาการ องค์ความรู้ ข้อมูลสารสนเทศให้แก่หน่วยงาน พม. และภาคีเครือข่ายรวมถึงเป็นศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กลุ่มจังหวัด โดยมีการจัดทำ พม.โพล เรื่องความรุนแรงในสังคม/ผู้สูงอายุ/และจิตสาธารณะ รายงานสถานการณ์สังคมในประเด็นความรุนแรง การมีงานทำของผู้สูงอายุ/คนพิการ/แม่วิัยรุ่น และความยากจน การประชุมถอดบทเรียนการขับเคลื่อนมาตรฐาน พม. พัฒนาข้อมูลสารสนเทศระดับกลุ่มจังหวัดโดยโปรแกรมสารสนเทศ TSDC การลงพื้นที่ในเทศและติดตามงานตามประเด็นการตรวจราชการ

**๑๖. โครงการเวทีวิชาการ** เป็นการพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิชาการและเสริมสร้างเครือข่ายให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทพื้นที่กลุ่มจังหวัดเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนางานด้านสังคมให้เกิดประสิทธิภาพในการส่งเสริมและพัฒนาด้านวิชาการ โดยมีการจัดประชุมวิชาการ ๔ ภาค ในประเด็นดังนี้ (๑) สังคมไร้ความรุนแรง Stop Violence ๒๐๑๙ ในภาคเหนือ (๒) ยุกระดับ CSR สู่ ๓ พลังจิตสาธารณะ ลดความเหลื่อมล้ำที่ยั่งยืนในภาคกลาง (๓) การสร้างรายได้ให้ผู้สูงอายุเพื่อพัฒนาศักยภาพสู่ยุค ๔.๐ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ (๔) พลังผู้สูงอายุสร้างสรรค์สังคม ในภาคใต้ นอกจากนี้มีการจัด**โครงการเวทีวิชาการเพื่อกำหนดงานวิจัยในอนาคต (Social Forum)** ซึ่งได้ชุดองค์ความรู้และเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่จากกระบวนการเชิงนวัตกรรม และแผนปฏิบัติการวิจัย และนวัตกรรม พม. ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

**๑๗. โครงการยกระดับมาตรฐานกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้มีความเป็นเอกภาพและมุ่งขับเคลื่อนดัชนีความมั่นคงของมนุษย์** ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายเรื่องการทบทวนและปรับปรุงมาตรฐานของ พม. ให้มีความเป็นเอกภาพและสอดคล้องกับดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้งได้ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกปัจจุบัน

**๑๘. โครงการวิเคราะห์และจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔** เป็นการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัด ๗๖ จังหวัด รายงานสถานการณ์ทางสังคมประจำปี ๒๕๖๔ ข่าวเตือนภัยทางสังคม รูปแบบ/แนวทางการพัฒนาฐานข้อมูลทางสังคม และรายงานผลการถอดบทเรียนและประสบการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ของ พม.

## กรมกิจการเด็กและเยาวชน

กรมกิจการเด็กและเยาวชน มีการจัดโครงการและกิจกรรมต่างๆ จำนวน ๒ โครงการ ดังนี้

**๑. โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กปฐมวัย** จัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก Day Care Night Care เพื่อช่วยเหลือพ่อแม่ผู้ปกครองที่ต้องประกอบอาชีพทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน ไม่มีเวลาในการดูแลเด็ก และไม่สามารถหาสถานที่เลี้ยงดูเด็กได้ จำนวน ๔ แห่ง

**๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ ๒๑** โดยเน้นการพัฒนาทักษะอาชีพให้แก่เด็กและเยาวชน ดังนี้

**๑) โครงการ “เส้นทางสานฝัน สู้นักธุรกิจรุ่นเยาว์** จัดอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ “เส้นทางสานฝัน สู้นักธุรกิจรุ่นเยาว์ : แผนธุรกิจพิชิตฝัน ให้เด็กอายุระหว่าง ๑๕ – ๑๘ ปี จำนวน ๓ รุ่น ๑๘๖ คน ทำให้เด็กที่เข้ารับการอบรมมีความเข้าใจการเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ สามารถเขียนแผนธุรกิจของตัวเองได้ จำนวน ๓๙ แผนธุรกิจ

**๒) โครงการ “YEN – D พี่ช่วยน้อง คล่องธุรกิจ”** เด็กและเยาวชนได้รับการฝึกฝนกระบวนการความเป็นผู้ประกอบการ จำนวน ๔๐๐ คน ทำให้มีความสามารถทางด้านผู้ประกอบการ หรือสร้างงานที่เป็นธุรกิจ/อาชีพของตนเอง

**๓) โครงการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนสู่การเป็นนักวิทยาศาสตร์รุ่นเยาว์ (RF ๒๑)** ในปีพ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นปีแรกในการดำเนินโครงการฯ ณ สถาบันเพาะกล้าคุณธรรม จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ปฏิบัติการและนาร่องโครงการฯ เพื่อให้ได้กรอบหลักสูตรและแนวทางขับเคลื่อนสำหรับเป็นต้นแบบไปขยายผลในปีต่อไป ซึ่งมีการจัดทำรูปแบบและหลักสูตร RF ๒๑ ในมิติ Scientist ที่เหมาะสมตามวัย การรับสมัครและคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการ การรับสมัครและปฐมนิเทศ เข้าร่วมโครงการในเดือนพฤษภาคม โดยมีเป้าหมายเด็กและเยาวชน ได้รับการพัฒนาตามแนวทาง RF ๒๑ ด้าน Scientist (นักวิทยาศาสตร์) จำนวน ๑๘๐ คน

**๔) การพัฒนาศักยภาพเด็กในสถานรองรับ : เพชรน้ำหนึ่ง** เด็กในสถานรองรับ จำนวน ๖,๐๐๐ คน ได้รับการพัฒนาศักยภาพภายใต้โมเดลของการพัฒนา ๖ โมเดล ตามความถนัดและความสามารถของตนเอง ดังนี้ ๑) การจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กมีวินัยในตนเอง ด้วยกิจกรรมการเล่นิทาน ศิลปะสร้างสรรค์ และมอนเตสซอรี (Montessori) ๒) การพัฒนาทักษะชีวิตด้วยการส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะด้านอาชีพ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๓) ดนตรีและศิลปะเพื่อบำบัด พื้นฟูเด็ก ในสถานรองรับ

เด็กที่มีปัญหาพฤติกรรม ๔) การพัฒนาศักยภาพด้านดนตรีของเด็ก ในสถานรองรับเพื่อการประกอบอาชีพ ๕) การส่งเสริมทักษะด้านกีฬา เพื่อพัฒนาเด็กในสถานรองรับเด็กสู่ความเป็นเลิศ และ ๖) การพัฒนาทักษะชีวิตด้วยการส่งเสริมการเรียนรู้

๕) การขับเคลื่อนกิจกรรมของสภาเด็กและเยาวชนในการพัฒนาสังคม สภาเด็กและเยาวชนขับเคลื่อนกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่และจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อแก้ไขปัญหาเด็ก เยาวชน และสังคม รวมทั้งสิ้น จำนวน ๙,๘๔๙ กิจกรรม และมีเด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาศักยภาพ จำนวน ๕๕๒,๖๔๖ คน ได้แก่ ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๔,๘๖๖ กิจกรรม มีเด็กได้รับการพัฒนาศักยภาพ จำนวน ๒๔๑,๗๗๔ คน และ ปี ๒๕๖๕ จำนวน ๔,๙๘๓ กิจกรรม มีเด็กได้รับการพัฒนาศักยภาพ จำนวน ๔๖,๘๗๒ คน

## กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว มีการจัดโครงการและกิจกรรมต่างๆ จำนวน ๔ โครงการ ดังนี้

๑. โครงการพัฒนาทักษะอาชีพแก่สตรีและครอบครัวสู่ความยั่งยืนของสตรีและครอบครัว เป็นการยกระดับอาชีพใหม่ๆ ให้มีคุณภาพและตรงตามความต้องการของตลาด ดังนี้ ๑) โครงการช่างผมอุ่นใจ มีการจัดอบรมออนไลน์ ให้กับเจ้าของร้านบาร์เบอร์และซาลอนขนาดเล็กที่สนใจ จำนวน ๑,๐๐๐ ร้าน (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔) และมีการจัดอบรมช่างตัดผม/ผู้เชี่ยวชาญด้านทรงผม จำนวน ๙๔๘ คน (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕) ๒) การจัดอบรมอาชีพบัตเลอร์ (Butler) จำนวน ๖๐ คน (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)

นอกจากนั้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีการจัดอบรมอาชีพต่างๆ ได้แก่ ๑) สปะการปะเป่า/ช่างซ่อมกระเป่า จำนวน ๔๙ คน ๒) เชฟอาหารไทย จำนวน ๑,๑๘๔ คน ๓) เทียนหอม จำนวน ๘๔ คน ดังนั้นกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาทักษะสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ และเกิดเครือข่ายร่วมกันพัฒนาด้านอาชีพทั้งภาครัฐและเอกชน ได้แก่ กระทรวง DES/สคช. /ห้างสรรพสินค้า ICONSIAM LUXURY BAGs SPA / ศูนย์การค้ามาบุญครอง/ห้างสรรพสินค้าโลตัส/สมาคมวิชาชีพช่างทำผมไทย/สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (DEPA) /มสช./สถาบันการอาหารไทย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต เป็นต้น

๒. โครงการขับเคลื่อนการจัดสวัสดิการแม่เลี้ยงเดี่ยวและครอบครัว มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานแม่เลี้ยงเดี่ยวและครอบครัว (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) และศูนย์บริการแม่เลี้ยงเดี่ยวและครอบครัว จำนวน ๑๐ แห่ง (ศูนย์เรียนรู้ฯ ๘ แห่ง และสถานคุ้มครองฯ ๒ แห่ง) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแนวทางการจัดสวัสดิการแม่เลี้ยงเดี่ยวและครอบครัวอย่างครบวงจร สร้างช่องทางการเข้าถึงบริการของแม่เลี้ยงเดี่ยวและครอบครัว และสร้างต้นแบบจัดสวัสดิการแม่เลี้ยงเดี่ยวและครอบครัวระดับพื้นที่ โดยมีสถิติการให้บริการ ดังนี้ บริการฝึกอาชีพ ๕๘๕ ราย สนับสนุนอุปกรณ์ ทุนประกอบอาชีพ มอบสิ่งของอุปโภคบริโภค ๔๒ ราย ให้คำปรึกษา ๑๕๐ ราย มอบเงินสงเคราะห์ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ๕๐๗ ราย รวมทั้งสิ้น ๑,๒๘๔ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๑ พ.ค. ๖๕) รวมทั้งมีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานแม่เลี้ยงเดี่ยวและครอบครัวในส่วนกลาง เพื่อประสานการดำเนินงานภาพรวม

จัดทำฐานข้อมูลแม่เลี้ยงเดี่ยว ซึ่งโครงการดังกล่าวทำให้แม่เลี้ยงเดี่ยวและครอบครัว สามารถเข้าถึงบริการสวัสดิการสังคม การให้ความช่วยเหลือคำแนะนำปรึกษา และแก้ไขปัญหาเบื้องต้นได้อย่างครบวงจร รวมทั้งมีต้นแบบการจัดสวัสดิการแม่เลี้ยงเดี่ยวและครอบครัวในระดับพื้นที่

**๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการตัดสินใจของสตรี** เป็นการส่งเสริมการเปิดโอกาสให้สตรีเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในสังคม ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการสร้างสังคมเสมอภาคและสร้างการมีส่วนร่วมของสตรีในการจัดทำนโยบายและมาตรการของรัฐบาล โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ได้จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการให้แก่ผู้นำ/แกนนำสตรีในหมู่บ้านหรือชุมชน ที่มีความสนใจทางการเมืองหรือประสงค์ที่จะทำงานด้านการเมืองในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ จำนวน ๕ รุ่น ๓๒๘ คน ครอบคลุมทั้ง ๗๖ จังหวัด โดยกลุ่มเป้าหมายจะได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์เมื่อลงสมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับประเทศต่อไป

สำหรับในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการพัฒนาศักยภาพสตรี การส่งเสริมสถานภาพการมีส่วนร่วมและการตัดสินใจของสตรี ส่งเสริมสตรีอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ให้มีความรู้ความเข้าใจมีทักษะ รวมทั้งมีทัศนคติเชิงบวกและมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้นในการเป็นผู้นำ/แกนนำ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพื่อเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนและประเทศอย่างยั่งยืน ณ จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดยโสธร จำนวน ๑๒ รุ่น ๖๓๗ คน นอกจากนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีการส่งเสริมสถานภาพการมีส่วนร่วมและการตัดสินใจของสตรี/ผู้นำสตรี/แกนนำสตรี ณ จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดแพร่ จำนวน ๒ รุ่น ๑๐๔ คน

**๔. การส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว** ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการจัดโครงการดนตรีความรัก และครอบครัว (My Music, My Love & My Family) เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว ให้สมาชิกครอบครัวได้ใช้เวลาว่างอย่างมีคุณภาพ ทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ โดยสนับสนุนการเล่นดนตรีให้แก่สมาชิกครอบครัว เป็นสื่อสร้างความรัก ความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว โดยอาจารย์เมธวัชร (เทวัญ) ทรัพย์แสนยากร นักเป่าแซกโซโฟน เป็นครูฝึกสอนอย่างต่อเนื่องให้แก่เด็กและเยาวชนในครอบครัว ณ มูลนิธิบ้านพระพร ชุมชนบึงพระราม ๙ และมีการจัดมินิคอนเสิร์ตซึ่ง Live สดผ่านทางเพจกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว มีผู้รับชมจำนวน ๓๐๐ คน

สำหรับในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีการจัดกิจกรรมงานสัปดาห์แห่งความรัก ณ บ้านมุง “ปิ่น ปั่น ปลุก ผูกใจ... รักไร้พรมแดน” ณ ภูผาหินบ้านมุง ตำบลบ้านมุง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก เพื่อสร้างความตระหนักให้ครอบครัว สังคม และชุมชน เห็นความสำคัญของสถาบันครอบครัว ส่งเสริมการใช้เวลาร่วมกันของสมาชิกในครอบครัวอย่างมีคุณภาพ และเสริมสร้างสัมพันธภาพในครอบครัว ให้ปราศจากความรุนแรง ผ่านรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน ให้เห็นถึงความงดงามของธรรมชาติ และเรียนรู้วิถีชีวิตครอบครัว เพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานราก ธุรกิจชุมชนและครอบครัวให้มีความเข้มแข็ง มีผู้เข้าร่วมงานทั้งหมด จำนวน ๑๓๐ คน นอกจากนี้ มีการยกระดับศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) ทุกจังหวัดทั่วประเทศแบบบูรณาการร่วมกับอปท./อพม. เพื่อให้เป็นศูนย์ช่วยเหลือสังคมตำบล โดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว รับผิดชอบ ๖ จังหวัดนำร่อง ได้แก่

เชียงใหม่ พิษณุโลก ร้อยเอ็ด สงขลา นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี โดยการพัฒนาศักยภาพและสนับสนุนองค์ความรู้เชิงประเด็น ได้แก่ ครอบครัวยุติธรรมและการออม/ การทำบทบาทหน้าที่ของครอบครัว/ สัมพันธภาพที่ดีของครอบครัว/ ทักษะรู้เท่าทันสื่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล/ ป้องกัน แก้อาชีพและคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลครอบครัว จากความรุนแรงในครอบครัว/ป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น/เสริมพลังครอบครัว โดยรวมกลุ่มเครือข่ายครอบครัว (Self help group) และบวร/การป้องกันยาเสพติด ทั้งนี้ มีผลการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือสังคมไปแล้วจำนวน ๗๑๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๒๘ จากจำนวน ๘๒๔ แห่ง

## กรมกิจการผู้สูงอายุ

กรมกิจการผู้สูงอายุ มีการจัดโครงการและกิจกรรมต่างๆ จำนวน ๘ โครงการ ดังนี้

๑. โครงการสร้างงานสร้างอาชีพ ภายใต้กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการเพื่อนสูงวัย (Care Befriend) : อบรมอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ เพื่อสร้างอาชีพ ผลิตผู้ดูแลผู้สูงอายุได้จำนวน ๑๒๕ คน และยกระดับผู้ดูแลผู้สูงอายุตามมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุ สู่การประกอบอาชีพ ทำให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแลที่เหมาะสมตามมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุ
๒. แนวทางการช่วยเหลือเยียวยาผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุซ้ำซ้อนกับสวัสดิการอื่น ผู้สูงอายุได้รับการแก้ปัญหาในเบื้องต้น และผู้สูงอายุได้รับเบี้ยยังชีพซ้ำซ้อนกับสวัสดิการอื่นได้รับการช่วยเหลือทางกฎหมาย รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถนนพ้องหรือระดับการบังคับคดี ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการดำเนินคดีเรียกคืนเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

๓. มาตรการขับเคลื่อนสังคมสูงวัยคนไทยอายุยืน ประชากรทุกช่วงวัย และหน่วยงานทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ทำให้เกิดหลักประกันในการดำรงชีวิตทุกมิติ และสามารถพึ่งพาตนเองได้

๔. แก้ไขพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ กำหนดแนวทางและปรับปรุงวิธีการเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เช่น ๑) เพิ่มบทบัญญัติเรื่องการคุ้มครองและช่วยเหลือทางกฎหมาย ๒) ปรับสิทธิประโยชน์ให้สามารถเข้าถึงอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกใน สถานที่ต่าง ๆ ๓) ปรับสิทธิประโยชน์เรื่องอาชีพ และแนวทางการเข้าถึงแหล่งงานทั้งภาครัฐและเอกชน ๔) “ผู้พิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ” เพื่อดูแลผู้สูงอายุให้เข้าถึงสิทธิ ได้อย่างสะดวกเป็นผู้แทนในการจัดการทรัพย์สินต่างๆ และ ๕) กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่

๕. การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) และแผนปฏิบัติการ ด้านผู้สูงอายุ ระยะกลาง ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน สามารถนำ แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุฯ ไปสู่การปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมและพัฒนาทางด้านผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพ เหมาะ กับสถานการณ์ในปัจจุบัน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมประชากรทุกช่วงวัยรองรับสังคมสูงวัยต่อไป

๖. การปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ จำนวน ๑๘,๑๐๒ หลัง ๖๙ แห่ง ทำให้ผู้สูงอายุมีที่อยู่อาศัย และสถานที่ทำกิจกรรมที่มีความปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุและคนทุกวัย ส่งผลให้ผู้สูงอายุมีความมั่นคงในการดำรงชีวิตมากขึ้น

๗. การจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี จำนวน ๑๒๒,๓๘๒ ราย ทำให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองช่วยเหลือตามสิทธิขั้นพื้นฐานตามกฎหมายกำหนด และผู้ที่ได้รับมอบหมายให้จัดการศพผู้สูงอายุ ที่มีฐานะยากจน สามารถจัดพิธีศพให้แก่ผู้สูงอายุได้ตามประเพณีตามเจตนารมณ์ของผู้สูงอายุได้

๘. การปรับระเบียบค่าจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี และเงินช่วยเหลือจาก ๒,๐๐๐ บาท เป็น ๓,๐๐๐ บาท ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจนได้รับความช่วยเหลือและได้รับการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิและเข้าถึง สิทธิขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด

## กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ มีการจัดโครงการและกิจกรรมต่างๆ จำนวน ๓๒ โครงการ ดังนี้

๑. การช่วยเหลือเยียวยาบรรเทาความเดือดร้อนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ให้กับคนพิการทุกคนที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ เป็นเงิน



๑,๐๐๐ บาท จำนวนหนึ่งครั้ง คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการได้รับการช่วยเหลือเยียวยาบรรเทาความเดือดร้อน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) จำนวน ๒,๐๕๗,๓๙๔ คน

๒. การพักชำระหนี้เงินกู้ยืมประกอบอาชีพจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ คนพิการและผู้ดูแลคนพิการที่ได้รับการพักชำระหนี้เงินกู้ยืมประกอบอาชีพจากกองทุนฯ จำนวน ๑๐,๕๗๒ คน

๓. การให้บริการกู้ยืมเงินจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ สำหรับคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ รายละไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท สำหรับรายกลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยไม่มีดอกเบี้ย คนพิการและผู้ดูแลคนพิการที่สามารถเข้าถึงเงินทุนสำหรับใช้ในการประกอบอาชีพหรือขยายกิจการ จำนวน ๗๕,๔๘๕ คน

๔. การกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อการประกอบอาชีพ (ฉุกเฉิน) ในวงเงินไม่เกินรายละ ๑๐,๐๐๐ บาท ไม่มีผู้ค้ำประกัน ไม่มีดอกเบี้ย ผ่อนชำระภายใน ๕ ปี ปลอดชำระหนี้ในปีแรก คนพิการและผู้ดูแลคนพิการที่สามารถกู้ยืมเงินกองทุน ฯ เพื่อประกอบอาชีพ (ฉุกเฉิน) ในสภาวะวิกฤติ COVID - 19 จำนวน ๑๑,๘๔๕ คน

๕. การปรับสวัสดิการเบี้ยความพิการ จากเดือนละ ๘๐๐ บาท ต่อคนต่อเดือน เป็น ๑,๐๐๐ บาท ต่อคนต่อเดือน คนพิการที่ได้รับการปรับสวัสดิการเบี้ยความพิการ จากเดือนละ ๘๐๐ บาท ต่อคนต่อเดือน เป็น ๑,๐๐๐ บาท ต่อคนต่อเดือน จำนวน ๑,๒๙๒,๓๓๐ คน

๖. การขับเคลื่อนงานในเวทีสากล นางสาวเสาวลักษณ์ ทองก๊วย ผู้เชี่ยวชาญด้านสตรีพิการไทย ซึ่งเป็นผู้แทนจากประเทศไทยมีบทบาทนำในการส่งเสริมงานด้านคนพิการ และเป็นสตรีพิการไทยคนแรกที่เป็นตัวแทนคนพิการในเวทีระดับโลก โดยได้รับคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการประจำอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการแห่งสหประชาชาติ วาระปี พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๗

๗. โครงการให้บริการฐานข้อมูลและช่องทางการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวก ตามแนวคิด “การออกแบบเพื่อทุกคน” โดยการใช้แพลตฟอร์มการขึ้นทะเบียนสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ การรวบรวมข้อมูลผ่าน LINE Chatbot เมืองใจดีเที่ยวทุกวัย ภายใต้แนวคิด “เจอแจ่มแจ่มแจ้ว” มีสถานที่ที่มีการขึ้นทะเบียนสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุจำนวน ๕,๑๐๐ รายการทั่วประเทศ

๘. การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ คนพิการที่มีความยากลำบากและมีที่อยู่อาศัยที่เป็นอุปสรรคในการดำรงชีวิต ได้รับการปรับสภาพแวดล้อม/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย จำนวน ๑๑,๕๖๐ หลัง

๙. การจัดตั้งโรงพยาบาลสนามและศูนย์พักคอยสำหรับคนพิการที่ติดเชื้อ COVID - 19 คนพิการและครอบครัวที่ติดเชื้อได้รับการช่วยเหลือและดูแล สามารถเข้าถึงระบบสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึง และลดความเสี่ยงในความเสี่ยงของโรค จำนวน ๗๗๘ คน

๑๐. การส่งเสริมให้คนพิการได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อ COVID - 19 มีคนพิการที่ได้รับการและจัดสรรวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อ COVID - 19 จำนวน ๕๑๑,๙๔๓ คน

๑๑. การจัดตั้ง “ทีมเรามีเรา” คนพิการที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อ COVID -19 ได้รับการช่วยเหลือ ประสานส่งต่อ และช่วยเหลือเป็นถึงยังชีพ จำนวน ๓๓,๓๙๕ คน

๑๒. การขยายอายุบัตรประจำตัวคนพิการกรณีหมดอายุ ออกไปอีก ๖ เดือน นับตั้งแต่บัตรประจำตัวคนพิการหมดอายุ คนพิการที่ได้รับการขยายอายุบัตรประจำตัวคนพิการกรณีหมดอายุ จำนวน ๗๒,๘๑๑ คน

๑๓. การแก้ไขประกาศอัตราเงินและรายการค่าใช้จ่ายจากกองทุนฯ เพื่อช่วยเหลือคนพิการที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ COVID - 19 มีการแก้ไขประกาศอัตราเงินและรายการค่าใช้จ่ายจากกองทุนฯ ได้แก่ ๑) การช่วยเหลือเงินสงเคราะห์ รายละ ๓,๐๐๐ บาท ๒) การสนับสนุนเครื่องอุปโภคบริโภค (ถุงยังชีพ)๓) ค่าอาหาร ๓ มื้อ สำหรับคนพิการที่ต้องกักตัว และ ๔) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ สำหรับสนับสนุนโรงพยาบาลสนาม และศูนย์พักคอยสำหรับคนพิการ

๑๔. การจัดสวัสดิการการจัดหาครอบครัวอุปการะให้แก่คนพิการที่ไม่มีผู้ดูแล การสนับสนุนให้มีสถานรับดูแลคนพิการ โดยมีการพิจารณาคุณสมบัติของผู้ยื่นความประสงค์ จำนวน ๕๑ ราย

๑๕. การสนับสนุนเยาวชนพิการไทยเข้าร่วมการแข่งขันความท้าทายทางเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสากล (Global IT Challenge for Youth with Disabilities) เยาวชนพิการไทยที่เข้าร่วมการแข่งขันความท้าทายทางเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสากล (Global IT Challenge for Youth with Disabilities) ได้รับรางวัล จำนวน ๘ คน

๑๖. การพัฒนาศูนย์บริการคนพิการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Services) ในการออกบัตรประจำตัวคนพิการ ณ สถานพยาบาล มีสถานพยาบาลที่จัดตั้งเป็นศูนย์บริการคนพิการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Services) จำนวน ๒๑๔ แห่ง เพื่อให้คนพิการได้รับการอำนวยความสะดวกในการเข้ารับบริการจากหน่วยงานของรัฐ และการออกบัตรประจำตัวคนพิการแบบครบวงจร

๑๗. การส่งเสริมและสนับสนุนงานนวัตกรรมและเทคโนโลยีสำหรับคนพิการ มีการพัฒนางานนวัตกรรมและเทคโนโลยีสำหรับคนพิการ เพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพคนพิการ จำนวน ๑๓ นวัตกรรม

๑๘. การพัฒนาแอปพลิเคชันบัตรประจำตัวคนพิการแบบดิจิทัล มีการพัฒนาแอปพลิเคชัน “บัตรประจำตัวคนพิการดิจิทัล” เพื่ออำนวยความสะดวกแก่คนพิการในมิติต่าง ๆ จะสามารถให้บริการคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ จำนวน ๒,๑๐๗,๒๘๗ คน ซึ่งทำให้คนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการจากการมีบัตรประจำตัวคนพิการแบบดิจิทัล และมีข้อมูลคนพิการเพื่อนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและจัดสวัสดิการ เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

๑๙. การพัฒนาแอปพลิเคชัน “พม. รู้จักคุณ” มีการพัฒนาแอปพลิเคชัน “พม. รู้จักคุณ” เพื่อใช้ในการสำรวจข้อมูลคนพิการ ในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน ๓๑,๘๗๘ คน และนำขยายผลไปยังจังหวัดตาก สุโขทัย เพชรบูรณ์ และอุตรดิตถ์

**๒๐. การช่วยเหลือเฉพาะหน้าเป็นเงินสงเคราะห์และฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ** มีการช่วยเหลือคนพิการ ครอบครัวคนพิการ ที่ประสบปัญหาเดือดร้อน ฐานะยากจน และไม่มีรายได้ จำนวน ๓๗,๔๘๕ คน ทำให้คนพิการได้รับสิทธิและสวัสดิการที่พึงได้รับอย่างทั่วถึงเป็นธรรม และเท่าเทียม

**๒๑. การสนับสนุนกายอุปกรณ์สำหรับคนพิการ** มีคนพิการได้รับการสนับสนุนกายอุปกรณ์ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน จำนวน ๔๙๙๖ คน

**๒๒. การสนับสนุนการรวมกลุ่มอาชีพของคนพิการ** มีการรวมกลุ่มอาชีพของคนพิการ จำนวน ๓๓๙ กลุ่ม ๖,๗๘๐ คน ทำให้เกิดกลุ่มอาชีพคนพิการที่เข้มแข็ง มีศักยภาพยั่งยืน รวมทั้งคนพิการมีศักยภาพและมีทักษะด้านอาชีพ มีรายได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

**๒๓. การจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการทั่วไป** มีการจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการทั่วไป จำนวน ๓,๑๔๓ แห่ง ทำให้คนพิการในพื้นที่ห่างไกลสามารถเข้าถึงสิทธิและบริการอย่างทั่วถึง ทั้งทางด้านสุขภาพ สวัสดิการทางสังคม และส่งเสริมให้ท้องถิ่น ชุมชน มีส่วนร่วมในการให้บริการคนพิการ

**๒๔. การสนับสนุนโครงการด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพให้แก่องค์กรด้านคนพิการและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง** โดยการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ องค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายที่ได้รับการเสริมสร้างความเข้มแข็ง โดยการสนับสนุนโครงการจากงบประมาณของกองทุนฯ จำนวน ๑,๒๘๙ โครงการ ทำให้องค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพให้มีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

**๒๕. โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เชี่ยวชาญด้านคนพิการ (อพมก.)** มีการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เชี่ยวชาญด้านคนพิการ จำนวน ๔๙,๓๓๔ คน (ปี ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕)

**๒๖. การสนับสนุนผู้ช่วยคนพิการ** มีผู้ช่วยคนพิการที่ได้รับการจัดจ้างเป็นผู้ช่วยคนพิการ จำนวน ๑,๒๔๗ คน (ยอดสะสม) ซึ่งผู้ช่วยคนพิการสามารถให้บริการตามความต้องการของคนพิการ ส่งผลให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถประกอบกิจวัตรประจำวันได้

**๒๗. การสนับสนุนล่ามภาษามือ** มีการสนับสนุนล่ามภาษามือสำหรับคนพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย เพื่อการติดต่อสื่อสารและเข้าถึงบริการในด้านต่างๆ จำนวน ๖๕๙ คน ทำให้คนพิการได้รับการสนับสนุนล่ามภาษามือ เพื่อการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการที่พึงได้รับอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

**๒๘. การสนับสนุนการรวมกลุ่มอาชีพของคนพิการ** มีคนพิการที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพ จำนวน ๓๓๙ กลุ่ม ทำให้เกิดกลุ่มอาชีพคนพิการที่เข้มแข็ง มีศักยภาพยั่งยืน รวมทั้งคนพิการมีศักยภาพและมีทักษะด้านอาชีพ มีรายได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

**๒๙. การส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอาชีพคนพิการในศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพคนพิการ** จำนวน ๙ แห่ง มีคนพิการที่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอาชีพ จำนวน ๑,๗๔๗ คน ทำให้คนพิการได้รับการพัฒนาศักยภาพและทักษะสามารถประกอบอาชีพ สร้างรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ

๓๐. การส่งเสริมและสนับสนุนการจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐ มีการจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐ จำนวน ๖๘,๑๒๘ คน ทำให้คนพิการได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนการจ้างงานและมีอาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

๓๑. การฝึกอาชีพ การเตรียมความพร้อม และพัฒนาทักษะด้านอาชีพสำหรับคนพิการ โดยร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตรที่มีศักยภาพและมีความเชี่ยวชาญในแต่ละด้าน อาทิ ด้านการพัฒนาตลาดออนไลน์ (E-Commerce) การสร้างนักร้องแบบและทักษะความรู้เทคโนโลยี (Graphic Design) ด้านการส่งเสริมอาชีพการเกษตร และอื่นๆ คนพิการได้รับการพัฒนาศักยภาพ และส่งเสริมอาชีพ จำนวน ๒,๑๓๐ คน ทำให้คนพิการได้รับการพัฒนาศักยภาพและทักษะสามารถประกอบอาชีพ สร้างรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ

๓๒. การพัฒนาสถานะบุคคลด้านทะเบียนราษฎรและสัญชาติให้กับคนพิการไร้รากเหง้าในสถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการ มีการดำเนินการพัฒนาสถานะบุคคลด้านทะเบียนราษฎรและสัญชาติให้กับคนพิการไร้รากเหง้าในสถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการ จำนวน ๗๕ คน ทำให้คนพิการได้รับการพัฒนาสถานะบุคคลด้านทะเบียนราษฎรสามารถเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการที่พึงได้รับอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และเท่าเทียม

### กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มีการจัดโครงการและกิจกรรมต่างๆ จำนวน ๑๕ โครงการ ดังนี้

๑. โครงการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตคนไร้บ้านในกรุงเทพมหานคร “แฮร์” ค่าเช่าที่อยู่อาศัย ร่วมกับกองทุนที่เครือข่ายคนไร้บ้านและมูลนิธิพัฒนาที่อยู่อาศัยได้จัดตั้งขึ้น รวมถึงการสนับสนุนด้านอาชีพและการหารายได้ โดยกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ได้จัดหางานที่สอดคล้องกับความถนัดของแต่ละคน โดยมีอัตราค่าจ้าง ดังนี้ ๑) ฝ่ายที่ ๑ คนไร้บ้าน สมทบค่าที่พัก ร้อยละ ๔๐ และจ่ายเข้ากองทุน ร้อยละ ๒๐ เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนต่อไป ๒) ฝ่ายที่ ๒ กองทุนสนับสนุนค่าที่พัก ร้อยละ ๖๐ ซึ่งคนไร้บ้านได้เข้าอยู่อาศัยในที่พักตามโครงการฯ จำนวน ๒๙ คน และมีจุดประสานงาน ๒ แห่ง คือ บริเวณพื้นที่หัวลำโพงและราชดำเนิน โดยจุดบริการตรวจ ATK/ตัดผม/จัดหางาน ทั้งงานรักษาความปลอดภัย แม่บ้าน พนักงานสต็อกสินค้า พนักงานยกของขึ้น/ลงรถ พนักงานซ่อม ล้าง แอร์ และรับจ้างทั่วไป

๒. โครงการสถานประกอบการเพื่อคนไร้ที่พึ่ง ๔ ภาค มีการจัดทำเนียบสถานประกอบการคนไร้ที่พึ่ง จำนวน ๑๙๑ แห่ง และคนไร้ที่พึ่งได้รับการจ้างงานจากสถานประกอบการ จำนวน ๑๒๔ แห่ง ๓๙๙ คน สามารถประกอบอาชีพหลัก ได้แก่ พนักงานรักษาความปลอดภัย พนักงานโรงงาน เกษตรกร และรับจ้างทั่วไป นอกจากนี้มีการจัดกิจกรรมประกาศและมอบรางวัลให้แก่สถานประกอบการที่จ้างงานคนไร้ที่พึ่ง จำนวน ๑๒๔ แห่ง

๓. โครงการพัฒนาสังคมวิถีใหม่ รู้ทัน ปลอดภัย ห่างไกลโควิด ผู้ใช้บริการจุดคัดกรองเฉพาะกิจได้รับการบริการ จำนวน ๔๐๑ คน และเกิดศูนย์พักพิงชั่วคราวสำหรับคนไร้บ้าน จำนวน ๓ แห่ง มีผู้ให้บริการจำนวน ๒๒๙ คน ผู้ใช้บริการศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งประจำจังหวัด ทั่วประเทศ ได้รับการคุ้มครอง ๑,๐๐๒ ราย ผู้ประสบปัญหาทางสังคม พื้นที่กรุงเทพฯ ได้รับเงินสงเคราะห์ จำนวน ๔,๕๘๕ คน รวมเป็นเงิน ๙,๒๙๗,๐๐๐ บาท และในส่วนภูมิภาค จำนวน ๕๗,๕๑๔ คน รวมเป็นเงิน ๑๒๔,๑๔๒,๕๐๐ บาท

**๔. โครงการสร้างเสริมสวัสดิการสังคม** เสริมพลังเครือข่ายในการขับเคลื่อนงานพัฒนาสังคมในพื้นที่ สร้างเสริมสวัสดิการสังคม จำนวน ๑๓๕ ชุมชน และ ๔ ชุมชนใน กทม. รวมจำนวนผู้ประสบปัญหาทางสังคมที่ได้รับความช่วยเหลือ จำนวน ๖๙๕ คน

**๕. โครงการท่องเที่ยวภูมิวัฒนธรรมบนพื้นที่สูง (การส่งเสริมอัตลักษณ์และภูมิปัญญาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน)** ราษฎรบนพื้นที่สูง จำนวน ๑,๓๗๒,๓๕๖ คน ได้รับการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม ผ่านกลไกสนับสนุนการท่องเที่ยวในชุมชน โดยพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวภูมิวัฒนธรรมบนพื้นที่สูง ศูนย์พัฒนารัฐบาลบนพื้นที่สูง จำนวน ๑๖ แห่ง และนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวตามโครงการฯ จำนวน ๓๘๙,๔๔๖ ราย

**๖. โครงการ Central Tham เพื่อพัฒนาสังคม (ไหมพรม ปอม ปอม)** ศูนย์พัฒนารัฐบาลบนพื้นที่สูงจังหวัดกำแพงเพชร กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ร่วมกับ บริษัท เซ็นทรัล รีเทล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ส่งเสริมสนับสนุนทำให้ราษฎรบนพื้นที่สูง เกิดขวัญกำลังใจสร้างงาน สร้างอาชีพ คงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ท้องถิ่น มีรายได้สำหรับการดำรงชีพเลี้ยงดูตนเอง และครอบครัว ตลอดจนนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพตามความต้องการของตลาดได้อย่างยั่งยืน โดยราษฎรบนพื้นที่สูง ๗๐ ราย ๑๐ กลุ่ม ๕ หมู่บ้าน ๓ ชนเผ่า ได้แก่ ชนเผ่าม้ง ชนเผ่าเมี่ยน และชนเผ่าลาหู่ ในพื้นที่อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร มีงาน มีรายได้ จากการผลิตไหมพรม ปอม ปอม หลากสี ซึ่งราษฎรบนพื้นที่สูงมีรายได้เฉลี่ย ๕,๐๐๐ บาทต่อคนต่อครั้ง คิดเป็นเงินประมาณ ๓๕๓,๓๓๖ บาท

**๗. โครงการพัฒนาเยาวชนชนเผ่าเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ ร่วมกับ DTAC และองค์กร PLAN International Thailand** พัฒนาเยาวชนผู้ประกอบการบนพื้นที่สูง ชุมชนชาติพันธุ์ ๖ ชาติพันธุ์ ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ จำนวน ๙ แห่ง ได้แก่ ลำพูน เชียงราย อุทัยธานี แม่ฮ่องสอน น่าน เชียงใหม่ พะเยา พิษณุโลก และกาฬสินธุ์ ๑๐ ชนเผ่า ได้แก่ กะเหรี่ยง ม้ง ลาหู่ ลีซอ อาข่า ลัวะ ถิ่น ขมุ และมลาปี ซึ่งราษฎรบนพื้นที่สูง มีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๕ - ๕๐ คิดเป็นเงินที่เพิ่มขึ้น ๑,๒๐๐ - ๕,๐๐๐ บาทต่อปีต่อครัวเรือน จากเดิมมีรายได้นำกลับมาสู่ครอบครัวเพื่อเลี้ยงชีพเพียง ๘,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาทต่อปีต่อครัวเรือน

**๘. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสังคมในนิคมสร้างตนเอง (ขับเคลื่อนการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจในนิคมสร้างตนเอง) (BCG Model)** สมาชิกนิคมสร้างตนเอง ราษฎรในพื้นที่นิคมสร้างตนเอง ผู้ประสบปัญหาทางสังคมในพื้นที่ จำนวน ๑,๔๕๔ คน ได้รับการส่งเสริม พัฒนาศักยภาพ ด้านทักษะอาชีพ พัฒนากลุ่มอาชีพ พัฒนาผลิตภัณฑ์ การปลูก การแปรรูปและการเพิ่มมูลค่าผลผลิตสมุนไพรหรือผลผลิตทางการเกษตร/ท้องถิ่น รวมถึงสนับสนุนการท่องเที่ยว ตามแนวทาง (BCG Model)

**๙. โครงการความร่วมมือการพัฒนาทุนมนุษย์ในศตวรรษที่ ๒๑** ดำเนินการร่วมกับมูลนิธิเพื่อการพัฒนา ผู้นำธุรกิจ และชุมชน (The Foundation for Business and Community Leadership Development : BCL) และภาคีเครือข่าย เมื่อจบหลักสูตรจะสามารถเทียบวุฒิ การศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปริญญาตรี และการอบรมสำหรับการประกอบอาชีพโดยไม่ใช้วุฒิการศึกษา ซึ่งเด็กและเยาวชนในครัวเรือนเปราะบางที่ด้อยโอกาส เด็กกำพร้า เยาวชนชาติพันธุ์ในพื้นที่สูง แม่เลี้ยงเดี่ยว คนไร้ที่พึ่ง คนพิการ และสมาชิกนิคมสร้างตนเองที่ประสบภาวะยากลำบากในการดำรงชีวิตได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ ด้านเกษตรแนวใหม่ จำนวนเป้าหมาย ๑,๐๐๐ คน และลดภาระค่าใช้จ่ายทางครอบครัวของนักศึกษาจากการเล่าเรียนในระบบการศึกษาภาคปกติ สามารถสร้างรายได้ให้แก่ตนเองหลังศึกษาจบจากโครงการ โดยจะมีรายได้ประมาณ ๙,๔๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาทต่อเดือนต่อคน

(๑๑๒,๘๐๐ – ๑๘๐,๐๐๐ บาทต่อปีต่อคน) รวมทั้งเกิดคู่มือ “Precision Farming : ยุวชนคนเกษตร” ใช้เป็นข้อมูลแนวทางการดำเนินโครงการ

**๑๐. โครงการปลูกปิ่นรักษ์พัฒนา** หน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ภาคีเครือข่าย และประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้ ผู้ร่วมปลูกทั้งหมด จำนวน ๑๐๙,๘๕๕ คน พื้นที่ปลูกทั้งหมด จำนวน ๘,๕๖๓ ไร่

**๑๑. การส่งเสริมบทบาทและพัฒนาศักยภาพอาสาสมัคร เครือข่าย และภาคประชาสังคม** อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) เป็นกลไกในการดูแลประชาชนในพื้นที่ทั่วประเทศ ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน มีการเพิ่มจำนวน อพม. และพัฒนาให้เป็นกลไกการขับเคลื่อนงานในพื้นที่ จาก ๒๑๕,๒๘๐ คน เป็น ๒๗๖,๙๘๘ คน (เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๔ จำนวน ๖๑,๗๐๘ คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๖๖) นอกจากนี้มีการดูแลด้านสวัสดิการรายได้การจัดสวัสดิการให้แก่ อพม. ตู้อิมน้ำระบบดิจิทัล “ตู้กระติ่งแดง” โดยดำเนินการติดตั้งตู้อิมน้ำมาแล้ว จำนวนทั้งสิ้น ๑๐ แห่ง ในจังหวัดนครปฐม มีเป้าหมาย ๑,๐๐๐ แห่ง อพม. ต้องการเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓๓ จังหวัด

**๑๒. โครงการเทิดพระเกียรติราชจักรีวงศ์ “ตามรอยพระยุคลบาททั่วหล้า...สงเคราะห์ประชา...สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน”** มีการจัดนิทรรศการภาพถ่าย นิทรรศการแบบมีชีวิต การจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งการแสดงออกถึงความจงรักภักดีในรูปแบบต่างๆ โดยมีการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคีเครือข่าย ตลอดจนประชาชนทั่วไป ซึ่งมีผู้เข้าร่วมชมนิทรรศการ ณ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และเข้ารับชมผ่านช่องทางสื่อประชาสัมพันธ์ Facebook, Youtube, Line, Metaverse รวมทั้งสื่อออนไลน์อื่น ๆ จำนวน ๒๐,๑๖๑ คน

**๑๓. “การยกระดับกระบวนการจ่ายเงินอุดหนุนในรูปแบบ e-Service ทั้งระบบ”** เป็นแนวทางการปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพบริการ โดยนำแนวคิดการให้บริการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) มาปรับใช้เพื่อยกระดับกระบวนการจ่ายเงินอุดหนุน โดยเพิ่มช่องทางการขอความช่วยเหลือในรูปแบบออนไลน์ ซึ่งประชาชนสามารถขอความช่วยเหลือได้ทุกที่ ทุกเวลา โดยได้รับความสะดวกในการยื่นคำขอรับบริการออนไลน์ (e-Form) จำนวน ๓๐,๒๗๖ ราย และใช้บริการระบบตรวจสอบสถานะการรับเงินอุดหนุนออนไลน์ (e-Tracking) รวม ๑๕๔,๔๓๗ ครั้ง

**๑๔. e - Saraban ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์สำหรับหน่วยงานภาครัฐ / e - Signature ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์** มีการรับ-ส่งหนังสือราชการภายในส่วนกลางของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ผ่านระบบ e - Saraban ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์สำหรับหน่วยงานภาครัฐ / e - Signature ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์

**๑๕. การจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU)** มีการบูรณาการการทำงานแบบบูรณาการจากหน่วยงานภายในและภายนอกกระทรวง เพื่อร่วมสร้างนวัตกรรมหรือโครงการใหม่ในการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

**๑) บันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือ (MOU) ระหว่างกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กับบริษัทปูนซีเมนต์ไทย (แก่งคอย) จำกัด (SCG) และบริษัท ผลิตภัณฑ์และวัตถุก่อสร้าง** เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๕ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอาชีพและสร้างรายได้ ฝึกอาชีพบำบัดให้แก่ผู้ใช้บริการในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง โดยสามารถจัดทำผลิตภัณฑ์ จำนวน ๗,๔๘๔ ชิ้น

**๒) บันทึกข้อตกลงความร่วมมือการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย ระหว่างกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และ บริษัททวงษ์พาณิชย์อินเตอร์เนชั่นแนล** เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๕ ผู้ใช้บริการได้พัฒนาความรู้ เสริมสร้างทักษะอาชีพและมีรายได้ ได้ฝึกงานและทำงานเสริมสร้างทักษะอาชีพและมีรายได้ และเรียนรู้ทักษะการใช้ชีวิตในการรับผิดชอบตนเองและสังคมส่วนรวม

๓) บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) การดูแลฟื้นฟูผู้ใช้บริการที่มีอาการทางจิตเวช ในสถานรองรับ ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ระหว่างกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานระดับกรมสังกัดกระทรวง พม. เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ผู้ใช้บริการที่มีอาการทางจิตเวชของสถานรองรับในกระทรวง พม. จำนวน ๖,๑๐๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๑๘ ของผู้ใช้บริการทั้งหมด ๑๐,๑๔๑ คน ได้รับการส่งเสริม ป้องกัน บำบัด ฟื้นฟูสมรรถภาพครอบคลุมทุกมิติ สามารถประกอบอาชีพ และมีรายได้ รวมถึงสามารถดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับบุคคลทั่วไป ด้วยการสร้างเครือข่ายการปฏิบัติงานระหว่างสถานรองรับของกระทรวง พม. กับโรงพยาบาลจิตเวชในพื้นที่ รวมถึงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดูแลฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ใช้บริการให้เหมาะสมตามสภาพปัญหา เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงการช่วยเหลือได้ง่าย

๔) เกิดแนวทางการร่วมมือทางวิชาการ (MOU) เพื่อการดูแลสุขภาพะกลุ่มเปราะบาง ในสังคม ระหว่างกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กับ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เกิดการบูรณาการความร่วมมือในการจัดการศึกษา การวิจัย การจัดการองค์ความรู้ การบริการวิชาการ การบริการสังคม บริการสุขภาพ และพัฒนา งาน เพื่อการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไร้ที่พึ่ง ผู้ทำการขอทาน และผู้ประสบปัญหาทางสังคม ด้านคนไร้ที่พึ่ง ผู้ทำการขอทาน และผู้ประสบปัญหาทางสังคม โดยมีกรอบแนวคิด ๓ ระบบ ดังนี้ (๑) ระบบที่ ๑ การดูแลสุขภาพะกลุ่มเปราะบางของครอบครัว/ชุมชน โดยมุ่งทำงานร่วมกับครอบครัว/ชุมชน (๒) ระบบที่ ๒ การดูแลสุขภาพะกลุ่มเปราะบางในสถานรองรับของ พม. โดยมุ่งการพัฒนากระบวนการดูแลในสถานรองรับให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (๓) ระบบที่ ๓ การดูแลสุขภาพะกลุ่มเปราะบางขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มุ่งทำงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดูแลกลุ่มเปราะบางหลังกลับคืนสู่ชุมชนท้องถิ่น

๕) บันทึกข้อตกลง (MOU) ความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาเด็กและเยาวชน กยศ. สู่อุปการเป็นอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ นักเรียน กยศ. เป็น อพม. แล้ว จำนวนทั้งสิ้น ๒,๐๗๑ คน มีจิตสาธารณะ มีจิตอาสาช่วยเหลือผู้อื่น และเกิดกลไกในระดับพื้นที่ในการดูแลช่วยเหลือประชาชน

## การเคหะแห่งชาติ

การเคหะแห่งชาติ มีการจัดโครงการและกิจกรรมต่างๆ จำนวน ๙ โครงการ ดังนี้

๑. โครงการบ้านเคหะสุขประชา เป็นที่อยู่อาศัยพร้อมอาชีพในพื้นที่ริมเกล้า และคลองกรุง รวม ๕๗๒ หน่วย ทำให้ประชาชนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยพร้อมอาชีพ จำนวน ๕๗๒ ครัวเรือน

๒. โครงการบ้านเคหะสุขเกษม จังหวัดสมุทรปราการ (เทพารักษ์ ๔) เป็นต้นแบบที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุระยะที่ ๑ ก่อสร้างแล้วเสร็จ ๔๕ หน่วย และดำเนินการระยะต่อไปจนครบ ๔,๐๘๙ หน่วย ทำให้ประชาชนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย จำนวน ๔๕ ครัวเรือน

๓. โครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง ระยะที่ ๑ เป็นที่อยู่อาศัยสร้างเสร็จ จำนวน ๓๓๔ หน่วย ทำให้ประชาชนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยจำนวน ๓๓๔ ครัวเรือน

๔. โครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง ระยะที่ ๒-๔ เป็นที่อยู่อาศัยอยู่ระหว่างก่อสร้าง จำนวน ๑,๒๔๗ หน่วย ทำให้ประชาชนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย จำนวน ๑,๒๔๗ ครัวเรือน

๕. โครงการสินเชื่อเพื่อการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย มีการอนุมัติสินเชื่อ ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕ จำนวน ๑,๔๖๙ ครัวเรือน วงเงินสินเชื่อ รวม ๙๕๒.๖๙๗ ล้านบาท ทำให้ประชาชนเข้าถึงสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยได้ จำนวน ๑,๔๖๙ ครัวเรือน

๖. มาตรการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเพื่อที่อยู่อาศัยแก่ลูกค้ากลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลกระทบ COVID-19 (บ้านถูกท่วไทย/บ้านเราก้าวไปด้วยกัน/บ้านเช่าราคาพิเศษ (๙๙๙)) ดังนี้  
๑) บ้านเช่า ๙๙๙ (ปี ๒๕๖๓) จำนวน ๖,๘๙๐ ครั้วเรือน ทำให้ประชาชนได้รับการยกระดับคุณภาพชีวิต จำนวน ๒๐,๖๗๐ คน ๒) การให้ความช่วยเหลือผลกระทบ COVID-19 (ม.ค.๒๕๖๕-ก.พ.๒๕๖๕) จำนวน ๓,๕๕๕ ครั้วเรือน ทำให้ประชาชนได้รับการยกระดับคุณภาพชีวิต จำนวน ๑๐,๖๖๕ คน

๗. พันธบัตรเพื่อสังคม (Social Bond) และพันธบัตรเพื่อความยั่งยืน (Sustainability Bond) ในปี ๒๕๖๓ มีการระดมทุนเพื่อการพัฒนาที่อยู่อาศัยผ่านการออกพันธบัตรเพื่อสังคม (Social Bond) วงเงิน ๖,๘๐๐ ล้านบาท นอกจากนี้ในปี ๒๕๖๔ มีการระดมทุนเพื่อการพัฒนาที่อยู่อาศัยผ่านการออกพันธบัตรเพื่อสังคม (Social Bond) วงเงิน ๓,๐๐๐ ล้านบาท และระดมทุนเพื่อการพัฒนาที่อยู่อาศัยผ่านการออกพันธบัตรเพื่อความยั่งยืน (Sustainability Bond) วงเงิน ๒,๑๐๐ ล้านบาท ทำให้ประชาชนผู้มีรายได้น้อยมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยในชุมชนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

๘. โครงการยกระดับชุมชนต้นแบบสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Smart Sustainable Community: SSC) มีจำนวนชุมชน SSC ต้นแบบ ๑ ชุมชน (บ้านเอื้ออาทรบางโกลง) ซึ่งเป็นชุมชนต้นแบบผ่านเกณฑ์พัฒนาที่ยั่งยืน ๔ มิติ ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีในชุมชนที่เข้มแข็งสามารถบริหารจัดการชุมชนของตนเองได้อย่างเป็นระบบ และยั่งยืน

๙. โครงการฉลากแสดงระดับประสิทธิภาพพลังงานสำหรับบ้านที่อยู่อาศัย (บ้านเบอร์ ๕) ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ พัฒนาโครงการที่ผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพพลังงานของ กฟผ. จำนวน ๑๖ โครงการ รวมทั้งสิ้น ๓,๙๖๓ หน่วย ทำให้ประชาชนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและมีคุณภาพชีวิตที่ดีในที่อยู่อาศัยที่ประหยัดพลังงาน และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

## สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) มีการจัดโครงการและกิจกรรมต่างๆ จำนวน ๑๐ โครงการ ดังนี้

๑. โครงการบ้านมั่นคง เกิดการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยชุมชนแออัด/ชุมชนบุกรุก ตามแนวทางการกระบวนการบ้านมั่นคง จำนวน ๑๔,๒๑๖ ครั้วเรือน ๑๕๓ ชุมชน ทำให้ผู้มีรายได้น้อยมีความมั่นคงในการอยู่อาศัย มีคุณภาพชีวิตและการอยู่อาศัยที่ดีขึ้น มีระบบสาธารณูปโภค สภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ของชุมชน และสามารถแก้ปัญหาชุมชนแออัด/ชุมชนบุกรุก โดยผู้มีรายได้น้อยเกิดการปรับเปลี่ยนสถานะจากผู้อยู่อาศัยที่ผิดกฎหมายของรัฐ/เอกชนซึ่งผิดกฎหมาย เป็นสถานะผู้อยู่อาศัยในชุมชนอย่างถูกกฎหมายและสามารถเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานและโครงสร้างพื้นฐาน (น้ำ ไฟฟ้า) อันเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิต (Well – Being) ที่ดียิ่งขึ้น



**๒. โครงการบ้านพอเพียง** เกิดการซ่อมแซม ปรับปรุง ต่อเติมบ้านที่มีสภาพทรุดโทรมของผู้มีรายได้น้อย จำนวน ๖๔,๕๘๕ ครัวเรือน ใน ๒,๗๗๒ ตำบล ๗๗ จังหวัด ทำให้ครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยที่มีปัญหาความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยในชุมชนมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง แข็งแรง ถูกสุขลักษณะ และมีคุณภาพชีวิตในการอยู่อาศัยที่ดีขึ้น พร้อมทั้งเกิดความร่วมมือระหว่างชุมชน หน่วยงานท้องถิ่น ภาครัฐ ภาคประชาสังคม ในการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรร่วมดำเนินการ

**๓. การพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองเปรมประชากร** เริ่มดำเนินการปลายปี ๒๕๖๒ เกิดการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองเปรมประชากร จำนวน ๓,๘๘๖ ครัวเรือน ๓๑ ชุมชน ได้แก่ ๑) ก่อสร้างบ้านแล้วเสร็จ จำนวน ๓๕๘ ครัวเรือน ๒) อยู่ระหว่างก่อสร้าง จำนวน ๔๔๗ ครัวเรือน และ ๓) พื้นที่รื้อย้ายแล้วพร้อมก่อสร้างบ้าน จำนวน ๘๓ ครัวเรือน ดังนั้น ชุมชนริมคลองเปรมประชากรได้รับการพัฒนาที่อยู่อาศัยโดยมีระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และสิ่งแวดล้อมที่ดี มีรูปแบบสอดคล้องกับวิถีชีวิตและความสามารถในการใช้จ่ายของคนในชุมชน สร้างความมั่นคงและสิทธิการครอบครองที่ดินและที่อยู่อาศัยของชุมชน เกิดการปรับเปลี่ยนสถานะจากผู้รื้อ/ก่อสร้างไม่ถูกต้องตามกฎหมายเป็นผู้อยู่อาศัยถูกต้องตามกฎหมายและเข้าถึงสิทธิพื้นฐานต่างๆ

**๔. การพัฒนาที่อยู่อาศัยชั่วคราว กรณีไฟไหม้ไถ่เรือ** ชุมชนผู้มีรายได้น้อยที่ได้รับความเดือดร้อนเร่งด่วนจากภัยพิบัติเพลิงไหม้ ไถ่เรือ ได้รับการช่วยเหลือในการพัฒนาที่อยู่อาศัยชั่วคราว

**๕. โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน** เกิดการพัฒนาและสมทบงบประมาณกองทุนสวัสดิการชุมชน ดังนี้ ๑) กรกฎาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๔๕๐ กองทุน ครอบคลุมสมาชิก ๑,๒๔๘,๑๔๗ คน ๒) ตุลาคม ๒๕๖๓ – กันยายน ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๐๘๑ กองทุน ครอบคลุมสมาชิก ๘๒๖,๗๙๒ คน ๓) ตุลาคม ๒๕๖๔ – พฤษภาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๑,๔๕๓ กองทุน ครอบคลุมสมาชิก ๑,๑๘๑,๘๙๖ คน ด้วยเหตุนี้ โครงการดังกล่าวก่อให้เกิดการจัดสวัสดิการพื้นฐานให้กับสมาชิกครอบคลุมตั้งแต่เกิด แก่ เจ็บ ตาย ซึ่งมีรูปแบบสวัสดิการที่หลากหลาย สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ รวมทั้งเกิดระบบสวัสดิการของชุมชนในการสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิต สามารถดูแลคนในชุมชนทุกช่วงวัยตั้งแต่เกิดจนตาย ทำให้สมาชิกมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

**๖. สนับสนุนการพัฒนากิจการสภาองค์กรชุมชน** สภาองค์กรชุมชนสามารถดำเนินงานตามภารกิจพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชนตำบล พ.ศ. ๒๕๕๑ จำนวน ๓,๒๔๐ ตำบล โดยสภาองค์กรชุมชนตำบล เป็นกลไกกลางในการเชื่อมโยงชุมชน ภาครัฐ และภาคประชาสังคม ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนที่สอดคล้องกับปัญหาความต้องการและบริบทของพื้นที่ในมิติต่าง ๆ ของชุมชน

**๗. โครงการพัฒนาและเชื่อมโยงกลุ่มธุรกิจชุมชน** เริ่มดำเนินการปี ๒๕๖๓ ซึ่งเกิดการเชื่อมโยงกลุ่มธุรกิจชุมชนในการจัดทำแผนธุรกิจเพื่อชุมชน (Community Business Model Canvas : CBMC) จำนวน ๑,๐๘๓ ตำบล ใน ๗๗ จังหวัด โดยมีธุรกิจชุมชนที่ดำเนินการในพื้นที่ ๓ กลุ่ม คือ ๑) กลุ่มการผลิต ได้แก่ เกษตรอินทรีย์-ปลอดสารพิษ-วัตถุดิบธรรมชาติ ๒) การแปรรูปและตลาด เน้นตลาดสีเขียว-ตลาดชุมชน และ ๓) การบริการ ได้แก่ การท่องเที่ยวโดยชุมชน ทำให้ชุมชนเกิดการพัฒนาอาชีพ สร้างงานยกระดับรายได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

**๘. โครงการป้องกันและต่อต้านการทุจริตโดยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนและสภาองค์กรชุมชน** เริ่มดำเนินการ ปี ๒๕๖๔ ตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง โดยตำบล/เมืองที่มีองค์กรชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและต่อต้านการทุจริต จำนวน ๑๗๒ ตำบล/เมือง นอกจากนั้น องค์กรชุมชนและ

เครือข่ายภาคประชาชน มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการป้องกันและต่อต้านการทุจริต ดังนี้ ๑) มีกลไกการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ๒) มีแผนปฏิบัติการการป้องกันและต่อต้านการทุจริตของภาคประชาชนที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ๓) มีรูปธรรมการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในพื้นที่ และ ๔) คนในชุมชนเกิดการรับรู้และมีส่วนร่วมในการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในพื้นที่

๙. **โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบท** เริ่มดำเนินการ ปี ๒๕๖๕ โดยตำบล/เมืองมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบท จำนวน ๗๒๓ ตำบล ทำให้ผู้มีรายได้น้อยในชุมชนเมืองและชนบทมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสามารถพึ่งพาตนเองได้ (มีการลดค่าใช้จ่ายมีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้นในชุมชนและเลี้ยงชีพ) นอกจากนี้ตำบล/เมืองมีรูปธรรมการช่วยเหลือในการดูแลและพัฒนาสมาชิกในชุมชน เช่น การพัฒนาอาชีพ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชน การท่องเที่ยวโดยชุมชน การสร้างความมั่นคงทางอาหารในการผลิตอาหารเพื่อเลี้ยงชีพและเลี้ยงชีพ

๑๐. **การสนับสนุนและช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19** ดังนี้ ๑) พักชำระหนี้องค์กรผู้ใช้สินเชื่อ ได้รับผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 จำนวน ๔๒๗ องค์กร ผู้รับผลประโยชน์ จำนวน ๑๒๗,๔๔๒ ครัวเรือน ๒) ช่วยเหลือและบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนชุมชนผู้มีรายได้น้อยที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-๑๙ ในชุมชนเมือง ๒๒๘ เมือง ๒,๘๔๖ ชุมชน ๕๒๙,๕๐๒ ครัวเรือน และชนบท ๑,๕๔๖ ตำบล ๑๒,๔๕๖ หมู่บ้าน ๗๒๙,๖๗๙ ครัวเรือน

\*\*\*\*\*